

Frat
Be
Inst
Society

Dr. Juozas Kriauciunas 3
31 Sayles Ave.
Putnam Ct 06260

ALIASAS

Official publication
of the
Lithuanian Catholic
Alliance

Vol. 76

September 1993

No. 7

INSIDE

**Contest
Winners
Announced**
...p. 4

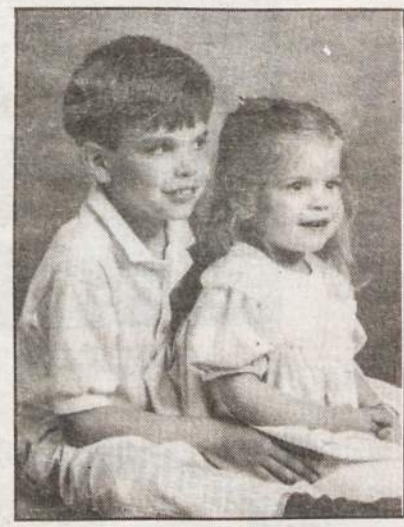
**Broccoli - No!
Cold Beet
Soup?**
...p. 5

**Rev.
Alisauskas
Marks 50
Years in
Priesthood**
...p. 6

**Sites' Celebrate
60 Years
Wedded Bliss**
...p. 7

**Lithuanian
Pages by Rev.
Cornelius
Bucmys, O.F.M.**
p. 8-11

Life Insurance Still the Best Buy

**Matthew and Haley
Perrone**

Proud granpa, Ed Bosso, Kingston, PA., enrolled his two grandchildren, Haley and

Matthew Perrone of Laflin, PA as members of Lodge 28.

Haley is two and Matthew is six and they now have full insurance coverage for life as a gift from granpa.

As they grow and mature, neither Haley nor Matthew will have to worry about monthly insurance payments because granpa took care of all that in one single payment when he purchased the Single Premium Life policies for both.

Haley and Matthew are the children of Susan and David Perrone of Laflin, PA.

Little one year old Elena Marie Calderoni is one of our newest members having been enrolled

Elena Marie Calderoni

by her parents, Marie and Anthony Calderoni.

Elena Marie now joins her mother as a member of Lodge 222. **(more new members, pg. 6)**

Who Receives Your Death Benefit?

As we welcome new members above, we issue a word of advice to long-standing members.

When one of our staff picks up the phone in the Home Office and is advised of the death of a member, we extend our sympathy and explain the requirements for payment to the beneficiary.

Too frequently the statements heard from the other end of the phone go something like this:

"Could you send the check to me, because the beneficiary named on the policy is deceased?" or "I'm the beneficiary but that's no longer my name, I was married five years ago."

Too often the name of the insured requires a change due to marriage or Americanization and we were not notified.

Another misunderstanding is that a will affects payments of death benefits.

LCA By-Laws clearly state: "No will shall invalidate, limit, or change the benefits designated by a member of the Alliance in accordance with its By-Laws, nor shall a will be permitted to invalidate, limit or alter the rights of any person entitled to benefits payable by the Alliance."

The above situations often cause family problems because bills must be paid and we cannot issue a check in the amount of coverage until all necessary legal documents are filed with our office.

Had the policy been kept updated with proper names and current beneficiaries, payments would be made as soon as we re-

ceived the death certificate.

If any changes are needed, notify the Home Office.

A letter to us at 71-73 S. Washington St., Wilkes-Barre, PA 18701-3033 or a phone call to (717) 823-8876 will save you legal problems and delays later and will also prove a financial savings to the Alliance. Time and supplies all add up to dollars which could be put to better use.

To avoid payment delays and to lighten the workload at the Home Office, get out your policy. . . NOW. . . check for need of name change or change of beneficiary.

Act now!

Sign up the children and grandchildren and while doing that get out your own policy and see that it is up-to-date.

ACIU

L.C.A. Wishes Casey Speedy Recovery

GOV. ROBERT CASEY

Get Well wishes go out to the Governor of the State of Pennsylvania, Governor Robert P. Casey who underwent transplant surgery for a new heart and liver.

We are printing the proclamation he issued prior to his hospitalization along with a letter of explanation from Insurance Commissioner Cynthia Maleski.

The operation was highly publicized on national TV.

The governor has been released from the hospital and is recuperating at home at the Governor's Mansion in Harrisburg.

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA
INSURANCE DEPARTMENT
HARRISBURG

THE COMMISSIONER

June 29, 1993

Mr. Charles Liscosky
Lithuanian Catholic Alliance
137 Charles Street
Wilkes-Barre, Pennsylvania 18702

Dear Mr. Liscosky:

As you may know, the Fraternal Societies of Greater Pittsburgh have placed a beautiful display highlighting their volunteer activities in the community in the Capitol Rotunda in Harrisburg.

We were in the final stages of planning an event highlighting this display with Governor Robert P. Casey presiding when he was admitted to Presbyterian University Hospital in Pittsburgh for evaluation and subsequently for heart-liver transplant surgery.

The Governor had related to me that he wished to participate in the event and he did issue the Fraternal Week Proclamation prior to his hospitalization. I am enclosing a copy of the document for publication in your fraternal paper.

I will be in contact with the President of the Pennsylvania Fraternal Congress, the Philadelphia Fraternal and the Fraternal Societies of Greater Pittsburgh to plan a possible event in the Capitol around the display.

Thank you for your cooperation and patience.

Sincerely,

Cynthia M. Maleski
Cynthia M. Maleski
Insurance Commissioner

CMM:tms

Commonwealth of Pennsylvania

Gouvernor's Office

PROCLAMATION

FRATERNAL WEEK
June 13 - 19, 1993

Joining together to help each other in need: this was the purpose of America's first fraternal society, founded in our Commonwealth more than 120 years ago. Neighbors and friends banded together to help each other create better lives for their families and their communities -- learning to adjust to a new life in the New World.

Today, Pennsylvania's fraternal benefit system includes 73 societies and over 900,000 members -- men and women who have not forgotten the meaning of fellowship. Fraternal organizations and their members proudly maintain strong ties with the cultural heritage and history of their founding members, and work to pass that pride on to new generations of young people who will lead our Commonwealth and our country into the 21st century.

Mutual assistance and community service are still at the core of the Pennsylvania fraternal movements. Fraternalists around the Commonwealth participate daily in countless charitable and service activities. Feeding the hungry, giving a helping hand to the frail, and teaching lessons of cultural pride to the young are all part of today's fraternal movement.

During the month of June, fraternalists set aside a time to coincide with the June 14th observation of Flag Day to celebrate their pride in our country and to strengthen the bonds that have made Pennsylvania the nation's most active "fraternal state."

Therefore, I, Robert P. Casey, Governor of the Commonwealth of Pennsylvania, do hereby proclaim June 13 - 19, 1993, as FRATERNAL WEEK in Pennsylvania. I invite all Pennsylvanians to join with me in honoring the men and women of our fraternal societies for the many contributions they have made toward improving the quality of life for us all.

GIVEN under my hand and the Seal of the Governor, at the City of Harrisburg, this tenth day of June in the year of our Lord one thousand nine hundred and ninety-three, and of the Commonwealth the two hundred and seventeenth.

Robert P. Casey
Robert P. Casey
Governor

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)

Published Monthly Except July and August

Published by LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703-0032

Telephone 717/823-8876

Second Class Postage Paid at Wilkes-Barre, Pa.

Postmaster: Send Change of Address Notice to: Garsas

71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 18703-0032

Subscription \$5.00 per year

NEWS BRIEFS FROM LITHUANIA

Baltics refuse contaminated grain

Lithuania followed the example of Estonia and Latvia by barring a ship from Italy carrying 5,400 tons of fodder, worth about \$2 million, from unloading because of the fear that the grain, part of the European Community's humanitarian aid, may carry the hoof and mouth disease virus.

Of the 53,000 tons of fodder that Italy has pledged to donate, 15,000 tons had arrived in Lithuania earlier this year. In Latvia, controversy has erupted over the EC rye shipments, with farmers arguing that such humanitarian aid shipments undercut their ability to sell their own grain. The issue is especially sensitive because the Latvian government still owes farmers millions of rubles for unpaid agricultural products.

Lithuanian gold in Western Banks

Lithuania is reported to have 5.78 tons of gold on deposit in Western banks. Of this amount, 2.9 tons are kept in Great Britain, 2.2 tons in France, and over 0.5 ton in Switzerland.

Before World War II, Lithuania also had deposited 1.2 tons of gold in Sweden, but last year the Swedish government which had surrendered the gold to the Soviet Union reimbursed Lithuania for the gold's value - \$14 million.

The situation of the 2.5 tons of gold deposited in the U.S. before World War II has not yet been clarified. These gold reserves are especially important now that Lithuania has brought out its own currency, the litas.

American Baltic News

Lithuanian Club Donates to Deborah

Pictured with Deborah President Stanley H. Fryczynski, Jr. (second from left) is American-Lithuanian Club officer's Treasurer Frank Pelan (left); Vice President John Marinas (second from right), and Activities Chair Madeline Petkus (right).

Representatives of the American-Lithuanian Club of Whiting recently presented a donation of \$2,456 to the Deborah Hospital Foundation in gratitude for the Deborah Heart and Lung Center's medical mission to Lithuania to operate on Lithuanian children in September 1992.

In September, 1992, the Deborah Hospital Foundation's Children of the World Program sent a medical/surgical team of

50 doctors, nurses and technicians from Deborah Heart and Lung Center and \$1.5 million worth of donated medical equipment to the Vilnius University Clinic of Cardiac Surgery in Lithuania. There, they operated on 19 children with congenital heart defects during a five-day period, examined dozens more and initiated a study and observation program for Lithuanian physicians.

New Political Party to Replace Sajudis

More than 700 delegates attended a May 1 founding congress held in Vilnius to establish a new political party.

Known as the National Union (Tevynes Atgimimo Sajunga), the party is a successor to the Sajudis movement which held power until defeated by the Lithuanian Democratic Labor Party in elections held last fall.

Elected as chairman of the new party was Vytautas Landsbergis, the former president of Lithuania's parliament and leader of Sajudis. Landsbergis presented a slate of candidates for various leadership positions,

all being approved by the founding congress.

Selected as deputy chairmen were Antanas Stasiskis, Jouzas Katkus, and Mecys Laurinkus. Former Prime Minister Gediminas Vagnorius' nominees for 11 seats on the board. Of the 11, six are Seimas deputies.

The new party will hold a convention later this year. Although Landsbergis did not say that this would end the Sajudis movement, speculation was that Sajudis would be formally dissolved at the convention.

American Baltic News

New Catholic Catechism

On December 7, 1992, Pope John Paul II introduced the new Catechism of the Catholic Church, tailored to present-day life, to the Church hierarchy. The new catechism embodies the basic truths of the faith, the importance and relevance of the seven sacraments, the moral weight of the Ten Commandments and the Church's role in fostering devotion among the faithful.

The catechism is being translated into Lithuanian and is already in the process of being

published and disseminated throughout Europe.

The Lithuanian Catholic Religious Aid for many years provided Lithuania with substantial material and medical aid. It is now focused on advancing the moral and religious formation of the youth.

In conjunction with the bishops of Lithuania, the Religious Aid is developing a program to instill Christian virtues and moral principles at a very early age.

Flood Recovery - Slow but Sure

Having suffered the devastating effects of the Great Flood of 1972 here at the Home Office of the Lithuanian Catholic Alliance, we know first hand what the people of the Great Flood of 1993 are experiencing.

The outpouring of generosity witnessed here in the Wyoming Valley towards the flood victims in the Midwest has been overwhelming!

Undoubtedly the people here are expressing their thanks to all those across the nation who came to our aid when we were

devastated.

Although the Home Office suffered a tremendous loss, we salvaged what records we could, deciphered the smeared ink on very important documents and slowly-----but surely, recovered.

Now, 21 years later, the family of L.C.A. wishes the victims of the Great Flood of 1993 a speedy rehabilitation of property and a loving healing of heart and soul.

The road to recovery is SLOW-- --but let us reassure you-----it is SURE.

Lithuanian Women's Club Welcomes New Members

The Lithuanian Women's Club of Wyoming Valley held its 65th annual banquet at the American Legion, Wilkes-Barre, PA.

New members initiated at the banquet by Nellie Bayoras-Romanas, president, far right, were, from left, Ann Marie Morgan, Patricia Stoltz and Dolores Liscosky. Other new members are Carol Minnier and Linda Vinco. Honorary members are Rachel Zelinsky, Anna Grimalia, Verna Trusko and Kitty Szakalum.

Letters From Lithuania

Our friends, Mr. & Mrs. Norbert Gustaitis continue to share their letters from Lithuania with us.

The Gustaitis' were the subjects of a past feature article in the Garsas relating their experiences while visiting the new, free Lithuania.

The Gustaitis' struck up a friendship with their tour guide and continue their correspondence with her.

She writes of the many hot and dry days they experienced this summer and when the rains come they were very happy because many Lithuanians now have their own vegetable gardens. She notes in her letter that wages have increased by 20%.

Lithuanians celebrated the Holiday of St. John, the 12th of June, when the day is the longest and the night the shortest.

There is singing and dancing all night and bonfires flicker all over the fields.

This particular night is filled with omens and magic --- secrets and dangers, reminiscent of the days of pagan Lithuania.

In those days, bonfires were left burning all night to light the fields where it was believed spirits and witches flew about in the dark to harm the crops and livestock.

Another belief stemming from pagan times was that of the green fern. This plant is said to bloom only on St. John's night and is like a shiny sparkling red or rainbow colored light lasting only a twinkling of the eye.

Whoever finds this flower finds happiness and good luck. Its propagation is believed to be miraculous since no one has ever managed to find its seeds or flower.

Anyone seeking the flower is said to be distracted by the spirits and witches who are always successful for a human has yet to find the flower of the fern.

Contest Winners

On page 7 of our May issue, we printed a very popular Lithuanian song and offered a prize for the best translation.

Three translations were tied for first place so we will send each person a special book from our Lithuanian Library.

The winners were Anne Mercincavage, Wyoming, PA; Kitty Gregory, Flemington, N.J.; and Victoria Przybylowski, Shickshinny, PA.

Anne Mercincavage tells us when she and her brother visited Lithuania just a few short years ago, they sang this song in Lithuanian and their relatives were really impressed and also proud that she and her brother still sang these songs. Asked how they learned them, Anne said, "from the old Victrola records" and her brother replied "on my mother's knees when she sang me to sleep."

A fourth runner-up, 79 year-old Josephine Sanulis, Atco, N.J. remembers singing this song back when she was in her twenties.

We're sending Josephine a Lithuanian song book.

To all those who enjoyed themselves while bringing back memories and singing the old tunes, we say thanks and we'll have to do it again.

TRANSLATION

We are two brothers
Both single
Smoking a cigar
Walking like we're wealthy.

We don't need riches
Or even any property
As long as smoke comes thru
the nose
From the butt of a cigar.

Only dumb folks work
Piling up their wealth
But we two are accustomed
To just loafing around.

So, here, God gave us
The butt of a cigar
Although it's wet when you in-
hale
It still makes smoke.

Like an engineer
When our stomach starts danc-
ing
Then we know it's time
To go steal a kielbasi.

Litas - Lithuania's National Currency

ON June 25, 1993, Lithuania finally received its own hard national currency.

The Litas has replaced the ruble and the temporary talonai.

The new Litas did not come into circulation without its problems. For many months there was political and economic bickering about the quality of the new notes, the printing and the value.

The U.S. dollar is equal to 4 Lithuanian Litas. The talonai were taken out of circulation by July 20 having been exchanged into Litas at the rate of 100 to 1.

The new Litas notes were printed at the United States Banknote Corporation at its plant in Los Angeles, California.

The announcement of the change in currency came from

the Litas Committee consisting of Lithuania's President, Algirdas Brazauskas; Prime Minister, Adolas Slezevicius and the President of the Bank of Lithuania, Romualdas Visokavicius. At present, the notes printed and released are in denominations of 10, 20, 50, 100, and 1,000 litu.

The notes depict special people and events such as the two Lithuanian-American aviators Steponas Darius and Stasys Girenas who were featured in a story in the April issue of Garsas.

The new currency is backed by foreign convertible currency reserves, gold reserves and by the World monetary Fund guarantees.

Broccoli - No! Cold Beet Soup?

George Bush would not eat broccoli but that did not make him Un-American.

I will not eat Cold Beet Soup but that does not make me Anti-Lithuanian.

Our Lithuanian cook from Exeter, PA, Fran Shoppel, wrote Garsas noting it's Agurka (Pickles) and Barsti (Beets) time.

I'm sure she's correct in her timing because shortly after receiving her letter, I picked up the American Baltic News and found a full page devoted to Saltibarscia, (Cold Beet Soup), by Giedre Ambrozaitis, the paper's Editor.

So, for all of you Cold Beet Soup gourmets out there, here are some of the best and most traditional recipes available.

Might I suggest you clip them from the paper and place them in your recipe file.

We'll start with Fran Shoppel's recipe followed by 3 variations from "Lithuanian Cookery" and 2 from "Popular Lithuanian Recipes."

Why not give them all a try and then mix and match until you come up with an original recipe of your own that is most to your liking.

When you do, put your label on it but please don't send me a sample because no matter how the White House chef prepared broccoli, it was still unacceptable to Mr. Bush.

Sorry to say, but no matter how original the recipe is --- Cold Beet Soup just doesn't make my taste buds flow.

Bulviniai Blynai (Potato Pancakes) or Kugelis (Potato Pudding)! Now you're talking my Lithuanian language!

*****

COLD BEET SOUP (SALTIBARSCIA)

3 1/2 qts. cold water
2 medium cucumbers peeled and julienned

1/4 cup finely chopped fresh dill
1/4 cup white vinegar
salt and pepper to taste
1 pint sour cream (or more)
1 small onion or onion powder
4 to 5 lbs. fresh beets

Scrub beets leaving one inch of stem on beets to prevent bleeding. Place beets in cold water, (about 6 qts.), cover and bring to boil. Cook until tender, remove from water and reserve liquid.

Cut beets julienne style reserving 3 beets to grate on coarse side of grater.

When liquid has cooled combine with the Beet.

Grate 3 beets on coarse side of grater. Cut remaining beets in julienne strips.

Combine all but one cup of the reserved beet liquid with cukes, dill, white vinegar, both julienne and grated beets, onion, salt and pepper in a large bowl. Mix together remaining liquid and sour cream and add to beet mixture. Chill several hours or overnight.

Boil potatoes -- then dice.

Saute onions in vegetable oil and butter until tender (not brown). Remove from heat and add minced fresh dill (about one tbsps.). Pour over diced potatoes. Serve as a side dish -- with cold soup.

FRAN SHOPPEL

*****

LITHUANIAN COLD BEET SOUP

(Lietuviski Saltibarsciai)
3-4 red beets
1/2 lb. course black bread
2 onions
2 cups sour cream
Salt

Cook, peel beets and cut into julienne strips or grate coarsely. Put in a pot and add 12 cups of boiling water. When cool, add the black bread tied in cheesecloth, and let stand in a warm place about 24 hours. Remove the bread, add finely chopped

onion, stir in the sour cream. Add salt and sugar to taste, soup should have a sweet-sour taste. Serve with fried potatoes.

*****

COLD YOUNG BEET SOUP (Jaunu Burokeliu Saltibarsciai)

1 lb. red beets
3 cucumbers
3 eggs
2 cups sour cream
4 cups sour milk or buttermilk
2 scallions

Make vegetable broth. Cool. Cook beets separately, peel and grate coarsely. Add to the broth. Add salt to taste, and well-beaten sour cream and sour milk. Chill before serving, cut hard-boiled eggs into six pieces, peel cucumbers and cut into little squares, chop the scallions and some dill and add all these ingredients to the soup.

Serve with boiled potatoes sprinkled with chopped dill.

*****

LENTEN COLD BEET SOUP Pasninko Saltibarsciai

3 lbs. red beets
1/2 lb. coarse black bread
2 onions
3 herrings
Dill

Cook beets, peel and grate coarsely. Place into a pot and add 12 cups of boiling water. When cool, add the bread tied in a piece of cheesecloth, and let stand in a warm place for about 12 hours. Remove the bread and add thinly sliced onions.

Wash the herrings well, clean, skin, and cut into 1/2 inch pieces. Add to soup, and let stand 1 hour. Before serving, taste; if too sour add a bit of sugar. Boil unpeeled potatoes and serve with the soup.

Above three recipes taken from "LITHUANIAN COOKERY" by Izabele Sinkeviciute.

by Florence Eckert

*****

Saltibarscia (Cold Beet Soup)

3 bouillon cubes
4 cups boiling water
1 NO. 2 can shoe-string beets
2-3 blossoms fresh dill
1 stalk green onion
1 small cucumber
1 hard boiled egg
1/2 pint sour cream

Dissolve cubes in boiling water. Add beets. Cool slightly. Add finely cut onion, diced peeled cucumber, finely chopped dill, and salt to taste.

Blend in cream. Add diced egg. Chill several hours. Serve in chilled soup bowls, with hot potatoes boiled in jackets. Buttermilk may be substituted for cream.

For variation, add small can deveined shrimp (well-rinsed) before chilling soup.

*****

COLD BEET SOUP (Saltibarsciai)

2 qts. sour milk
4 tbsps. sour cream
2 boiled beets, peeled
6 stalks beet-tops
2 small cucumbers
1/2 cup chopped green onion
3-4 blossoms fresh dill
4 hard-boiled eggs

Beat together milk, cream and finely grated beets. Add peeled, diced cucumbers, diced egg and chopped dill. Chop beet-tops, boil in salted water. Cool, add to first mixture. Salt to taste. Chill thoroughly.

Above two recipes taken from "POPULAR LITHUANIAN RECIPES" by Josephine Dausvardis

Sites Awarded Fellowship

William G. Sites

William G. Sites, the son of Mr. and Mrs. Edwin Sites of Pittston, PA, has been named a fellow of the American College of Healthcare Executives.

Sites, currently the director of Internal Audits for Temple University, advanced to the highest level of professional achievement in the College -- a Chicago based international professional society representing more than 27,000 healthcare executives. To qualify, fellows must demonstrate their education, experience and leadership in the healthcare field over a period of several years. They must also complete a significant project on a subject related to healthcare management.

During his 35-year career, Sites has been a member of the top management team of five hospitals, a medical research and development facility, the U.S. Army Surgeon General's office, the Office of the Assistant Secretary of Defense for Health Affairs, a healthcare delivery system, and a university-affiliated hospital, medical school and group practice.

A retired lieutenant colonel who served 21 years in the Medical Service Corps, Sites holds a bachelor's degree in business from Niagara University and a master's in business administration from Syracuse University.

He is the co-founder, chair and past president of the Healthcare Internal Audit Group, and holds memberships in the Association of College and University Auditors, the Medical Group Management Association and Alpha Kappa Psi. He and his wife, Peg, are the owners of the Lauretum Inn Bed and Breakfast in Chestertown, MD.

His dad, Edwin, is a member of the Board of Directors of the Lithuanian Catholic Alliance. The Sites families, including children, grandchildren, and great-grandchildren, are members of LCA.

Birthday Greetings

Birthday greetings go out to Rev. Joseph F. Angelaitis who celebrated his 89th birthday, August 24.

Rev. Angelaitis retired as pastor of Our Lady of Perpetual Help; Cleveland, Ohio, but still continues to celebrate daily Mass in Huntsburg, Ohio.

All 65 year old retirees sit up and take note! Rev. Angelaitis lives alone and is his own cook and housekeeper. Besides this, he's involved in charity work and still drives his own car.

If you visit his property, don't be surprised to be greeted by his 4 pet sheep, chickens and a few rabbits.

Rev Angelaitis has two younger brothers, John and Walter.

Both John and Rev. Angelaitis are members of Lodge 307.

New Members

Liam Boylan Minelli, Scranton, PA was enrolled by his Aunt and joins Lodge 155.

50 Years in Priesthood

Father Peter J. Alisauskas, Pastor Emeritus, St. Casimir's Church, Pittston, PA, was recently honored at a testimonial banquet on the occasion of his 50th Anniversary in the Holy Priesthood.

The largely attended affair was held at Convention Hall, Pittston, PA.

Preceding the banquet, Father Alisauskas celebrated the Holy Sacrifice of the Mass at St. Casimir's Church with Msgr. Gerald Burns and Father Carl J. Fives as principal concelebrants.

Born in Simpson, PA, November 1, 1916, Father Alisauskas is the son of the late Mr. and Mrs. Charles Alisauskas. His mother was the former Agnes Gelcius.

After completing studies at Mount St. Mary's Seminary, Emmitsburg, Maryland, he was ordained by the late bishop William J. Hafey of the Diocese of Scranton on June 5, 1943.

In April of 1961, he assumed his first pastoral assignment at St. Mary's Church, Wanamie and St. Joseph's Church, Hanover.

On September 14, 1966, Rev. Alisauskas was named Pastor of St. Casimir's Parish, Pittston, where he continued this stewardship until his retirement on July 8, 1991.

Much was accomplished at St.

Rev. Peter J. Alisauskas

Casimir's during his 25 year tenure. The interior of the church was completely redone and the basement equipped with new heating and lighting facilities along with a modern kitchen area. The old rectory was demolished and a new modern building was built across the street.

Father took great interest in the church organizations and a new chapter of the Knights of Lithuania, Council 143, Pittston was organized in 1976.

Father Alisauskas is enjoying his retirement at his home in Indian Lake, White Haven, PA.

Get Well Wishes

Wishes for a speedy recovery go out to our spiritual director, Msgr. Frank L. Yahskas who is a medical patient at the Wilkes-Barre General Hospital.

Msgr. took ill while vacationing in Florida and returned to Wilkes-Barre, where he is under-

going medical tests at the General Hospital.

A speedy recovery also goes out to our newly elected vice-president, John Pocius, who is recovering at home following open-heart surgery at Mercy Hospital, Scranton, PA.

Amy, Eric, Jeffrey and William Matolyak, children of Teresa and William Matolyak are enrolled in Lodge 222.

Kim Ann Hass, Edwardsville, PA purchased a Single Premium Life Certificate for herself and was enrolled in Lodge 1.

McGraw Awarded Fellowship

Robert McGraw

Robert McGraw, son of Robert and Carol McGraw, 1909 Farr St., Scranton, PA has been awarded a three-year U.S. Air Force Graduate Fellowship for research and study in electrical engineering leading to a doctoral degree at the University of Virginia.

The fellowship is sponsored by the Air Force Office of Scientific Research and includes full tuition and fees and a stipend for each year of study.

McGraw is a magna cum laude graduate of the University of Scranton, where he was awarded the Prof. Joseph P. Harper Award for excellence in physics and the Dr. A.J. Cawley Award for excellence in electronics engineering. In May he received his master's degree with high honors in electrical engineering from the University of Virginia.

He is the grandson of Thomas and Stella Drula, Scranton, and the late William and Mary McGraw.

Robert and his brother Bryan are members of Lodge 155 and their parents, Carol and Robert McGraw are members of Lodge 17.

60th Wedding Anniversary

Seated are Mr. and Mrs. Edwin Sites surrounded by their children, grandchildren and great-grandchildren.

Missing from the photo are 2 grandsons; one in the U.S. Navy stationed in Guam and the other on business in Japan.

Mr. and Mrs. Edwin Sites celebrated their 60th wedding anniversary, June 12, 1993.

Ed and Mary tied the knot on June 12, 1993, at St. Casimir's Church in Pittston where the two are still active members.

The Sites's have two children, William and Kathleen, 8 grandchildren and 4 great-grandchildren. A family dinner was held at the Lauretum Inn, a Bed and Breakfast lodging owned by son

Bill and his wife, Peg.

Located on six acres in Chestertown, Maryland, the Inn provided a perfect setting for a family gathering.

Mr. Sites owns and operates the Sites Funeral Home, Pittston, PA. Mrs. Sites, the former Mary Bukas, is a registered nurse.

Both are members of Lodge 7 and Ed is a member of the Board of Directors.

Governor Jim Edgar endorses the 1993 issuance of a Darius-Girenas commemorative stamp. To assist the Lithuanian community in its endeavors to pay homage to its aviation pioneers, the Governor wrote to the United States Postal Service in favor of the stamp. The Transatlantic Flight Commemoration Committee presents the Governor with a set of Lithuanian commemorative condor stamps. Pictured left to right: Stanley Balzekas, Balzekas Museum of Lithuanian Culture; Danute Bindokas, Editor of Draugas Lithuanian Daily Newspaper; Val Ramonis, Chairman of Darius-Girenas 60th Anniversary Committee; Gov. Jim Edgar, John Variakojis, President of the Lithuanian Philatelic Society; Mathilda Marcinkus, American Lithuanian Council.

Fraternalists Donate to Children's Association

The Northeastern Fraternalists recently made a special contribution to Wyoming Valley Children's Association, a United Way Agency offering early intervention services to children with disabilities.

The special donation will benefit the agency's annual summer outing for children.

Members of the group who presented the donation for a picnic were, from the left, Ann Pron, Polish National Union; Rita Simalchik, Ladies Pennsylvania Slovak Catholic Union; Andy Dennis, Russian Orthodox Catholic Mutual Aid society; Bernard Kolodziej, executive director, Wyoming Valley Children's Association; George Sadauckas, trustee, Lithuanian Catholic Alliance and president, Northeastern Fraternalists; Bernard Golubiewski, ROCMAS; Rose Wartko, Polish Union; Charlotte Androckitis, Polish Union, and John Andrejewski, Polish National Union.

The Northeastern Fraternalists include the Polish Union of USA; the Lithuanian Catholic Alliance, the Russian Orthodox Catholic Mutual Aid Society (ROCMAS, the Ladies Pennsylvania Slovak Catholic Union, the Ukrainian Fraternal Association, the Polish National Union and the National Slovak Society.

Pasitinkant Šv. Tėvą

Popiežius Jonas Paulius II atvažiuoja į Lietuvą - ypatinga šventė, kuriai Lietuvoje pradėta ruošti iš anksto. Kaip ir prieš kiekvieną šventę, atsirado daugybė didelių ir mažų rūpesčių. Numatydamas gimus sunkumus, Šv. Tėvas įspėjo - dėl vizito neišlaidaukite. Bet prašymas liko lyg ir neišgirstas.

Lietuvos valdžia vis aimanuoja - trūksta pinigų, ryšio priemonių, aerouostų. Skaičiuojamas maldininkų skaičius, maršrutai. Palikime tai specialistams profesionalams. Lietuvos žmonės turėtų suprasti, kad tai bus dvasios šventė, kuri įvyksta ir pačiose skurdžiausiose pasaulio šalyse, kuriose Šv. Tėvas dažniausiai ir lankosi.

Lietuvos menininkai nuo pat pirmųjų žinios apie Popiežiaus vizitą į Lietuvą dienų išitraukė į kūrybinę veiklą, kurdami suvenyrus, emblemas. Buvo paskelbtas Popiežiaus Jono Pauliaus II vizito Lietuvoje emblemos konkursas. Jis tęsėsi ilgai. Pagaliau paskelbta nugalėtoja - Jūratė Čepaitė iš Kauno. Jos siūlomas projektas jau patvirtin-

tas.

Emblemoje pavaizduotas mėlynas Žemės rutulys. Jo viršuje įrašyti žodžiai: "Liudykime Kristų!", o centre - geltonas Lietuvos žemėlapis. Į jį leidžiasi baltas paukštis, simbolizuojantis Šventąją Dvasią. Nuo kryžiaus tiesiasi baltas ruožas, apibrėžtas trimis spinduliais - tikėjimas, meilė, viltis. Apačioje parašyta: "Lietuva - 93". Baltas kaspinas su įrašytu Popiežiaus vardu abipus Lietuvos žemėlapiu, apjuosia Žemės rutulį ir ženklina Šventojo Tėvo misiją: pasaulio tikinčiuosius krikščionis jungti į visuotinę Bažnyčią.

Ypatinga ramybė ir rimtis visada gaubė vietą prie Aušros vartų Vilniuje. Kiekvienas, skubėdamas pro juos, būtent čia kiek sulėtindavo žingsnį ir pakeldavo akis į Švč. Marijos paveikslą.

Dabar čia - skubaus darbo nuotaikos. Gatvelė giliai išrausta, gaudžia technika. Ne vienam smalsuoliui rūpi žvilgtelėti į tranšėjų gylį. Įdomu, kas glūdi šioje istorinėje Vilniaus vietoje?

Valstybinės įmonės "Vigasta"

darbų vykdytojas Liudas Jakelevičius papasakojo, kad, ruošiantis Popiežiaus vizitui Lietuvoje, pradėta Aušros vartų gatvės rekonstrukcija. Senos požeminės komunikacijos keičiamos naujomis, bus nutiesti papildomi telefono tinklų kabeliai, įrengtas naujas apšvietimas. Pasikeis ir gatvelės danga - ji bus išgrįsta betono trinkelėmis, tokio mis kaip Pilies gatvėje.

Darbų vykdytojas paminėjo, kad anksčiau šioje vietoje buvo giliau kasinėta - judinta žemė - apie 1920-uosius metus, todėl archeologams čia irgi darbo užtenka. Juos galima pamatyti kiekvieną dieną, tikrinančius atodangas ir jas valančius. Archeologai Vidas Damijonaitis ir Vladimiras Grišinas sakė, kad, nukasus metro su trupučiu kultūrinį sluoksnį, atsivėrė du buvę gatvės lygiai su išlikusio akmeninio grindinio liekanomis. Spėjama, kad smulkesnių akmenėlių grindinys išlikęs iš XV a., o stambesnių akmenėlių grindinys - XII a. pirmosios pusės. Darbai neseniai pradėti, tad kiekviena diena gali dovanoti netikėtumą.

Darbus prie Aušros vartų planuojama baigti iki rugpjūčio vidurio.

Kiekvienas žmogus Lietuvoje turėtų suprasti, kad vien tik emblemos sukūrimu ar Aušros vartų gatvės rekonstrukcija Šv. Tėvo vizitui nebus pasiruošta. Jau yra pasigirdę balsų, kad Svečias galėtų palūkuriuoti porą metų. Atseit, vaikai neprivalgę, privatizacija nebaigta. Tikrai, keistai mąstoma. O gal norima, kad po poros metų, kai visi jau bus viską išvoję, t.y. "privatizavę", atvykęs Šv. Tėvas pašventintų tuos juodus darbus?

Būtent šiandien Lietuvai reikia dvasinio atgimimo, kurį savo vizitu gali pradėti Popiežius. Ne rytoj ir ne poryt, kai vagystės ir kiti nusikaltimai negrįžtamai auga ir šaknysis į vaikų širdis, kurie jau šiandien nori būti "reketininkais". Rytoj bus vėlu.

Yra apie ką rašyti, ką apmąstyti, už ką reikės melstis su Šv. Tėvu kartu. Už mūsų tautos kankinius, už dvasios atgimimą... Tik suvokus savo už laisvę krauju aplaistytas šaknis, jaunoji Lietuva žengs doro darbo ir tyros dvasios keliu.

Pasiruoškime Popiežiaus vizitui - prisiminkime kovas už Lietuvos nepriklausomybę, Sibiro tremtinių kančias, sovietų nukankintus kalėjimuose ir psichiatrinėse ligo-

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

-- **Katalikų jaunimo** vasaros stovyklos Lietuvoje šiemet skiriamos artėjančiam Popiežiaus vizitui. Pranciškonų jaunimas rengia Šventojo Rašto studijų savaitę, liepos pradžioje vyko žygis iš Kretingos į Žemaičių Kalvarią. Liepos viduryje organizuota darbo, maldos ir savišvietos stovykla Vilniaus jaunimui Nemenčinėje. Studentų bendrija "Verus" stovyklauja Anykščių rajone. Skautai liepos mėnesį renkasi Palangoje ir Gulbinuose. Šventybrastyje rengiama liturginio giedojimo stovyklėlė. Per Lietuvą driekiasi ir keliaujanti ateitininkų stovykla. Liepos 9 d. ateitininkai rinkosi Žemaičių Kalvarijoje. Toli mesnis maršrutas: Telšiai - Kryžių kalnas - Kaunas - Marijampolė.

-- **Rusijos kariuomenė** iš Klaipėdos zonos traukiasi sklandžiai, pagal iš anksto numatytą ir suderintą planą. Karinę techniką jau išsiveža Klaipėdoje dislokuotas tankų batalionas. Pajudėjo ir centre įsikūrusi pėstininkų divizija. Rusijos kariuomenės generolas majoras V. Profatilovas užtikrina, kad iki rugpjūčio 28 d. paskutiniai Rusijos daliniai paliks Klaipėdą ir jos apylinkes.

-- **Lietuvos Prezidentas** birželio 29 d., priimdamas Seimo narius A. Vaišnora, J. Katkų ir I. Uždavinį, paaiškino, kad atšaukti S. Lozoraitį buvo nusprendusi ankstesnioji politinė vadovybė. "Mes dėkingi JAV lietuviams už paramą, bet lešų išlaikyti ambasadai atrastų ir Lietuvai", - kalbėjo A. Brazauskas. Seimo nariai įteikė Prezidentui 142,246 žmonių, kurie pasisakė už tai, kad S. Lozoraitis ir toliau vadovautų Lietuvos ambasadai JAV, parašus.

-- **Prekių pirkimas**, pardavimas ir paslaugų tiekimas už užsienio valiutą Lietuvos vidaus rinkoje nuo rugpjūčio 1 d. draudžiamas.

-- **Lietuvos Konstitucinis Teismas** pradėjo oficialiai funkcionuoti nuo rugpjūčio 2 d. Teismo būstinė įsikūrė Vilniuje dar pavasarį jai skirtame pastate Gedimino prospekte. Iki šiol šis pastatas priklausė Energetikos ministerijai.

ninėse, atsiminkime Sausio 13-ąją... Širdimi prisiminkim... Pasiruoškime sutikti Šv. Tėvą - atsiverkime meilei, tiesai ir gėriui.

Vilniuje gatvė prie Aušros Vartų ir aplinka ruošiami Popiežiaus vizitui.

Dalis skautų svečių lietuvių skautų 75 metų jubiliejinėje stovykloje šią vasarą Palangoje. Matomos JAV, Kanados ir Anglijos vėliavos. Viktoro Kapočiaus nuotr.

I PALANGĄ GRĮŽO KRISTAUS STATULA, AR JOS AUTORIUS ŽINOMAS?

Nepriklausomos Lietuvos laikais Palangoje, priešais grafo Tiškevičiaus rūmus, stovėjo Kristaus statula. Kristus buvo pavaižduotas rankas iškėlęs, lyg norėdamas ką apglėbti, lyg palaiminti.

Suprantama, tokia religinė skulptūra ateizmo laikais negalėjo išsilaikyti garsiam kurorte. Ją šeštame dešimtmetyje sunaikino.

Dabar Lietuvos spauda skelbia, kad skulptūra atstatyta, atkurta pagal išlikusias nuotraukas. Ji pašventinta birželio 14 d. — Gedulo ir Vilties dieną.

Iniciatyvos ėmėsi Lietuvos Kultūros Fondo Palangos skyriaus pirmininkas Vitalijus Litvaitis. Pagal kauniečio dailininko Stasio Žirgolio modelį skulptūrą iš bronzos atliedino Kauno ketaus liejykla. Lėšas aukojo Lietuvos gyventojai, įmonės, organizacijos. Ją dabar vadina "Laiminančio Kristaus" statula. Rašoma, kad autorius nežinomas. Gal laikas ir nunešė užmarštin visą praeitį, bet ta statula turėjo labai įdomią istoriją.

1968 m. Danija minėjo savo žymaus skulptoriaus Thorvaldsen Bertel 200 metų gimimo sukaktį. Kopenhagoje yra įkurtas jo muziejus, bet dabar norėta surinkti po pasaulį išblaškytus jo kūrinius, bent tuos, kuriuos galima atvežti į Kopenhagą.

Jų užrašuose buvo įrašyta, kad Thorvaldseno sukurtas Kristus yra Palangos parko grafo Tiškevičiaus nuosavybė.

Jie prašė Lietuvos valdžią, kad paskolintų parodai statulą, bet jos jau nebebuvo. Ji buvo sunaikinta. Europos spauda tai paminėjo su gailėsčiu, kad taip negerbiamos meno vertybės.

Thorvaldsen buvo gimęs 1768 m. Jaunas pateko į Romą ir ten išgarsėjo kaip žymus, talentingas skulptorius. Jo dirbtuvėje dirbo apie 40 įvairiausių menininkų. Jis buvo garsus visoje Europoje, visi didieji miestai ir valdovai norėjo turėti jo kūrinių. Kai jis sulaukė 70 metų, danai jį parviliojo sugrįžti namo. Pastatė gražią studiją, jo vardo muziejų. Jis mirė 1844 m. teatre, išiktas širdies smūgio.

Už jį gyventi liko kūriniai, kurie nuolat garsėjo ir garsino jų savininkus. Grafas Tiškevičius, keliaudamas po Europą, galėjo tokią statulą ir nupirkti ir ją atgabenti į Palangą. Ji buvo didelis grafo pasididžiavimas — prieš jo rūmus stovi žymiausio Europos meisterio statula!

Tik kyla klausimas, ar tokią statulą galima atkurti iš nuotraukų. Thorvaldsen savo skulptūrose pasiekė nuostabaus paprastumo, tikslios pusiausvyros raumenų žaisme ir judesiuose, švelnaus ritmo. Jis siekė idealaus grožio, gražios abstrakcijos. Tai yra labai subtilios menininko savybės, vargiai jas galima atkurti iš nuotraukos.

Kaip ten bebūtų, — Kristus grįžo į Palangą. Statula primins senus laikus, kai kam gal primins ir žymųjų danų skulptorių. Anksčiau ją vadino Širdies Jėzaus statula; dabar "Laiminančio Kristaus". Tegu ir laimina Palangą ir visą Lietuvą, kad ten gyvenimas darytųsi geresnis, šventesnis. (p.j.)

LIETUVOJE

— **Užsieniniais automobiliais** Lietuvoje prekiauja 39 valstybinės, 1230 uždarnosios akcinės bendrovės, 131 įmonė su užsienio kapitalu ir apie 1,000 privačių asmenų.

— **"Turisto" viešbutyje** Vilniuje atidaryta pirmoji vienos iš didžiausių pasaulyje automobilių nuomos bendrovių "Avis" atstovybė. Kol kas klientai galės naudotis penkiais naujais firmų "Toyota", "Ford" ir "Volvo" automobiliais, kainuojančiais \$32 - 80 už parą, o vieno nuvažiuoto kilometro kaina — 0,32 - 0,80 dolerio.

— **Pirmą kartą Lietuvoje** per keturis šių metų mėnesius gyventojų daugiau mirė nei gimė. Natūralus gyventojų prieauglis buvo minus 332. Gegužės mėn. pradžioje Lietuvoje gyveno 3,746,000 gyventojų — beveik 5,000 mažiau nei metų pradžioje. Gyventojų daugiausia sumažėjo dėl migracijos: per šį laiko-

tarpi iš Lietuvos išvyko 4,323 žmonėmis daugiau nei atvyko.

— **Kauno puskarininkių mokykla** birželio 29 d. išleido pirmąją laidą absolventų.

Ignalinos rajono Naujojo Daugėlišio parapijoje liepos 11 d. pašventinta atstatyta Kačergiškių bažnyčia.

— **Helsinkio dailės akademija** surengė jaunųjų skulptorių kūrybinę stovyklą - simpoziumą tokia tema: "Land und Environmental Art". Keletą savaikių trukusiame simpoziume dalyvavo Suomijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Švedijos, Islandijos, o taip pat ir Vilniaus dailės akademijos studentai skulptoriai.

— **Agentūra "Factum" įregistruo** naują Lietuvos rekordą — didžiausią katalogą. Tai — 1,4 kg svorio, 992 puslapių "Lietuvos įmonių katalogas 1993". Čia randami duomenys apie 60,795 Lietuvos įmones, įstaigas ir organizacijas. "Geltonuosiuose puslapiuose", kurių yra 472, skelbiamos 1050 įmonių reklamos.

— **IBM atstovybė Vilniuje** atidaryta birželio 11 d. Jau seniau Lietuvoje veikė septynios firmos, prekiaujančios IBM produkcija. Savo atstovybes IBM kuria Latvijoje bei Estijoje.

Kaune, Ažuolyne, liepos 17 d., minint Dariaus ir Girėno skrydžio 60 metų sukaktį, jiems atminti atidengtas paminklas. Viktoro Kapočiaus nuotr.

DARIUS IR GIRĖNAS PAGERBTI LIETUVOJE

"Šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva!" — S. Darius ir S. Girėnas

"Už Atlanto vandenyno, prie tėvynės mylimos žuvo Darius ir Girėnas, liūdi širdys mūsų tautos" - tokiu eilėraščio posmu Kuršų aštuonmetės mokyklos mokiniai 1963 m. paminėjo draščių lietuvių lakūnų tragišką žygį. Buvo praėję 30 metų nuo to lemtingo skrydžio. Šįmet minime 60-ies metų sukaktį. O žodžiai, parašyti augančios kartos išliko ir šiandien skamba taip pat reikšmingai, žmonių mintys ir jausmai apie Dariaus ir Girėno žygdarbį nepakito: pagarba, meilė, žavėjimasis jų drąsa ir liūdesys dėl jų tragiškos mirties.

Minint draščių mūsų lakūnų skrydžio per Atlantą 60-ąsias metines ir Pasaulio lietuvių vienybės dieną, liepos 15 d. Vilniuje Menininkų rūmuose, grupei žmonių buvo įteikti Dariaus ir Girėno medaliai.

Šis naujai įsteigtas valstybės apdovanojimas yra skiriamas 1933 metų skrydžiui įamžinti. Medaliai bus pagerbiami asmenys, ypač nusipelnę Lietuvos aviacijai.

Pirmuosius Dariaus ir Girėno medalius įteikė Prezidentas Algirdas Brazauskas. Medaliai buvo apdovanotas lietuvių aeroklubo Chicagoje pirmininkas Vytautas Pesec-

kas. Jis Lietuvos aviacijos klubo pirmininkui Jurgiui Stanaičiui įteikė aukų voka - lėšas, kurias surinko iš žmonių Amerikoje Dariaus ir Girėno paminklo statybai Kaune.

Pranešimą apie S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio reikšmę Lietuvos ir pasaulio aviacijai padarė susisiekimo ministras Jonas Biržiškis, pasaulio lietuvių vienybės raidą apžvelgė istorijos mokslų daktaras Alfonsas Eidintas.

Meninę dalį atliko Liaudies instrumentų orkestras "Sutartinė", "Vilniaus" choras, aktorius Laimonas Noreika, dainininkas Danielius Sadauskas, pianistas Andrius Vasiliauskas. buvo parodytas R. Verbos dokumentinis filmas "Lituanikos sparnai".

Dariaus ir Girėno medaliu už nuopelnus Lietuvos aviacijai Lietuvos Prezidentas apdovanojo Jurgį Kairį, Antaną Mikutį ir Edviną Velonskį.

Vilniaus rajone, Kyviškėse, liepos 17 d. buvo surengta aviacijos šventė Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 60-mečiui pažymėti. Į padangę pakilo įvairiausi lėktuvai, sklandytuvai, deltaparniai. Susirinkusieji gerėjosi aukštojo pilotazho meistrų pasirodymais.

Išleista pirmoji jubiliejinė 10 litų moneta, skirta Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 60-mečiui įamžinti.

Monetos averse - Lietuvos aviatorių profiliai ir užrašas "1933 - 1993 DARIUS IR GIRĖNAS", reverse - Vytis ir užrašas "10 litų LIETUVA". Šių monetų išleista 10 tūkstančių. Jos bus parduodamos ne nominalo, bet Lietuvos banko nustatyta kaina.

Kaunas ypatingai paminėjo Dariaus ir Girėno skrydžio sukaktį. Kauniečiai ne tik išsaugojo didvyrių atminimą, bet ir sugebėjo nuo okupantų paslėpti, nuo sunaikinimo išgelbėti su jų skrydžiu susijusias relikvijas. Juk buvo - jau po karo - norinčių Lituanicą atiduoti į metalo laužą...

Aviacijos veteranai, paminklo Dariui ir Girėnui statybos iniciatoriai ir rėmėjai, daug kauniečių ir miesto svečių liepos 16 d. aplankė Vytauto Didžiojo karo muziejų. Jie ėjo į "Lituanicos" salę, kur saugomas iš katastrofos vietos prie lietuvių dainose apdainuoto Soldino atvežtas oranžinis lėktuvas, kitos su skrydžiu susijusios relikvijos.

Skrydžio 60-mečiui skirtoje parodoje - eksponatai iš muziejaus

fondu, kai kurie pateikti pirmą kartą. Čia lakūnų asmeniniai daiktai, dokumentai, telegramos, apie skrydį rašę Lietuvos, JAV ir kitų šalių laikraščiai, žurnalai, knygos, meno kūriniai, chicagiečio Edmundo Jasiūno muziejui neseniai padovanotas Lituanicos propeleris - prieš pat skrydį jis buvo pakeistas kitu - bei kapitono Stepono Dariaus asmeninis albumas. Kitoje parodoje - neseniai vykusio tarptautinio skrydžiui skirtos ekslibrisų konkurso laureatų ir prizininkų, kitų mažosios grafikos meistrų kūriniai.

Liepos 16 d., po pietų, kauniečiai ir miesto svečiai atėjo į Aukštųjų Šančių kapines, prie Stepono Dariaus ir Stasio Girėno amžinojo poilsio vietos. Čia buvo prisimintas padangių sakalų žygis, padėta vainikų ir gėlių.

Kauno medicinos akademijos rusijoje atidaryta kriptą, kurioje - Dariaus ir Girėno variniai ir ažuolini kirstai. Čia ir nedidelė ekspozicija, atspindinti ne tik tragišką žygį, bet ir tautos pagarbą savo didvyriams. Tamė rusijoje grupės patriotų užmūryti lakūnų palaikai išbuvo daugiau nei du dešimtmečius. Tik 1964 m., režimui kiek sušvelnėjus, paslaptis buvo atskleista ir lakūnų palaikai palaidoti Aukštųjų Šančių kapinėse.

Liepos 16 d. vakare Muzikiniame teatre įvyko Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 60-ųjų metinių minėjimas.

Vienas iš pagrindinių įvykių, skirtų Dariui ir Girėnui pagerbti, prasidėjo liepos 14 d., kada skrydžiui į Soldiną iš Aleksoto aerouosto Kaune pakilo lėktuvas Lituanica - tikrosios Lituanicos kopija. Ją prieš dešimt metų Raimondo Vabalo filmui "Skrydis per Atlantą" sukūrė panevėžietis lėktuvų konstruktorius ir lakūnas Vladas Kensingaila. Rengiantis Dariaus ir Girėno skrydžio 60-mečiui, naujoji Lituanica buvo perdažyta, pakeisti kai kurie nrietaisai

Į Soldiną (dabar Mislibož, Lenkija) - draščių lietuvių lakūnų tragiškos žūties vietą su naująja Lituanica išskrido Vladas Kensingaila ir Edmundas Jasiūnas - Dariaus ir Girėno skrydžio istorikas, į jubiliejinę iškilmes atvykęs iš Chicago.

Nuskridę į Soldiną, Kensingaila ir Jasiūnas susitiko su šiose Lenkijos apylinkėse gyvenančiais lietuviais.

(nukelta į 11 psl.)

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

-- **80 pavogtu** kitose valstybėse (daugiausia Vokietijoje) ir i Lietuvą įvežtų automobilių nustatė Lietuvos policija, kuri didžiausiose miestuose liepos mėnesį buvo surengusi operaciją - tikrino Vakarų šalių naujų markių automobilius. Pasak policijos generalinio komisaro Petro Liuberto, tikrieji savininkai turės dar palaukti, kol atgaus savo automobilius. Mat dabar Lietuvoje galiojantys įstatymai nenumato, kaip iš karto gražinti kitose šalyse pavogtą mašiną, todėl ši procedūra yra sudėtinga ir kiek užtruks.

-- **Lietuvos kompozitoriai**, atlikėjai, rašytojai - dramaturgai, poetai ir vertėjai pasirašė pareiškimą dėl autorių teisių apsaugos, adresuojamą Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, radijo ir televizijos vadovams. Autoriai pranešė, kad nuo šių metų spalio 1 d. jie nebeleidžia naudoti savo kūrinių radijo ir televizijos laidose, koncertų salėse, teatruose ir kitaip juos atgaminti. Šitaip jie protestuoja prieš dabartinę autorių teisių būklę: Lietuvoje nėra įstatyminių dokumentų, saugančių ir ginančių dvasinius bei materialinius autoriaus interesus.

-- **Iš Lenkijos Respublikos** Suvalkų miesto liepos 15 d. pasimelsti prie Aušros Vartų išėjo didelis būrys maldininkų. Tikintieji

žygiavo su šūkiu: "Teišnyksta tamsa, tenugali šviesa". Maldininkų žygyje dalyvavo apie 1000 tikinčiųjų iš visos Lenkijos ir užsienio, daugiausia jauni žmonės. Didžiausią užsieniečių grupę sudarė vengrai. Aušros Vartus maldininkai pasiekė liepos 24 d.

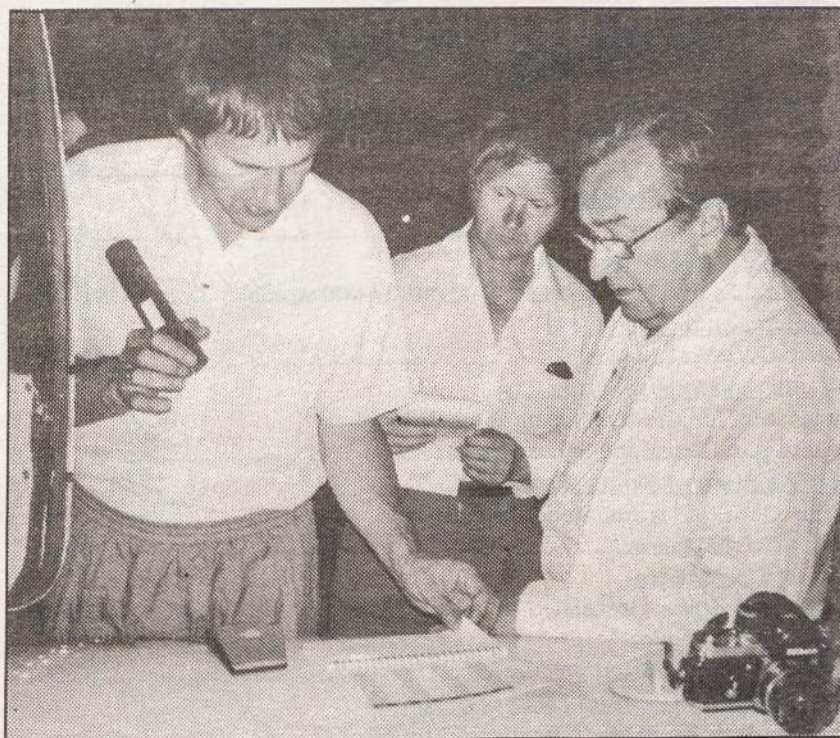
-- **Lietuvos Vyriausybė** liepos 15 d. priėmė nutarimą "Dėl prekių eksporto ir importo reguliavimo tvarkos", kuriame numatyti dovanų įvežimo ir išvežimo iš Lietuvos muitai. Įvežti ir išvežti dovanų be maito galima ne daugiau kaip už \$50. Kiti numatyti muitai siekia nuo 5% iki 50%.

-- **Naujasis Ispanijos Karalystės** nepaprastas ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvai Jesus Ezquerra Calvo įteikė kredencinius raštus Lietuvos Prezidentui Algirdui Brazauskui.

-- **Lietuvos Vyriausioji rinkimų** komisija nusprendė pripažinti tragiškai žuvusio Seimo nario Tautvydo Lydeikio įgaliojimus, nutrukusius nuo 1993 m. liepos 9 d. Kitu savo sprendimu Komisija pripažino Romualdą Hofertienę tapusią Seimo nare pagal Sąjūdžio koalicijos sąrašą Nr. 1.

-- **Lietuvoje yra** 104 tūkst. ūkininkų ir 2900 žemė dirbančių bendrovių. Kaimo žmonėms už jų išaugintą produkciją vien mėsos ir pieno pramonės įmonės įsiskolinusios beveik 90 mln. litų. Maisto pramonės įmonės, neturėdamos rinkos žemės ūkio produkcijai realizuoti, laiko ją perdirbtą sandėliuose. Pavyzdžiui, vien mėsos kombinatų šaldytuvuose yra net 16 tūkst. tonų nerealizuotos produkcijos. Pieno kombinatai turi sukauptą apie 130 tūkst. tonų pieno produktų. Žemdirbių nepatenkina supirkimo kainos, miestiečiai mėsos neiperka. Birželio mėn. gyventojai suvartojo tik 4,3 tūkst. tonų mėsos, anksčiau per mėnesį suvartodavo 17 tūkst. tonų.

— **Fererų salų žvejai** Lietuvai priklausančioje Baltijos jūros dalyje galės sužvejoti 2,000 tonų silkų ir 3,000 tonų strimelių. Tuo tarpu Lietuva Fererų saloms priklausančioje jūros dalyje galės sugauti 10,000 tonų žuvų. Taip nustatyta Fererų sostinėje Torhawene neseniai pasirašytoje sutartyje.

Lakūnai Edvardas Šlušnys ir Jonas Juknius, prieš išskrisdami į Lietuvą, dėsto planus išslydėti atėjusiam jų kelionės rėmėjui, lietuvių radijo valandėlės vedėjui Anatolijui Šlutui (dešinėje).

DU LIETUVIAI IŠ CHICAGOS NUSKRIDO Į KAUNĄ

Visai nesigarsinę, du naujai į Chicagą iš Lietuvos atvykę tautiečiai, lakūnai Edvardas Šlušnys ir Jonas Juknius, nusipirkę mažutį lėktuvą (Piper 140), sugalvojo pakartoti Dariaus-Girėno žygį per Atlantą.

Liepos 16 d. apie 2 val. ryto iš Chicagos Lansing aerodromo jie pakilo į istorinę kelionę, kuri jiems pasisekė ir liepos 19 d. 5:30 val. vak. Lietuvos laiku nusileido Karmėlavos aerodrome. Jie Lietuvą pasiekė kiek vėliau negu buvo planavę, nes dėl stipraus vėjo vienu metu negalėjo tęsti kelionės, o taip pat prisiėjo nusileisti neplanuotam sustojimui Oslo mieste.

Tačiau bendrai imant, jų žygis buvo sėkmingas ir mūsų drąsieji tautiečiai, buvę lakūnai sovietų komercinėje aviacijoje, atliko jau seniai puoselėtą mintį mažu lėktuvu perskristi Atlantą. Ir, iš tikrųjų, jų lėktuvas buvęs mažutis ir turintis negalingą variklį, tik 140 arklio jėgų galingumo (tuo tarpu Dariaus-Girėno lėktuvo motoras buvo 360 arklio jėgų).

Ir pats lėktuvas, su kuriuo jie leidosi į tolimą kelionę, jau net

28 metų senumo. Lėktuvą jiedu nusipirkę už 20 tūkstančių dolerių, kurių didžiumą (15 tūkst.) paskolinusi žinoma Montessori mokymo specialistė, Domicelė Petrutytė, kuri yra sutvarkiusi vienam iš lakūnų J. Jukniui dokumentus atvykti į Ameriką. Kuomet šie paprašė jos pinigų, mūsų tautietė nedvejodama davė, nes jai patikusi šių vyrų drąsa ir užsimojimas. Vien tik benzinas šiai kelionei kainavęs du su puse tūkstančių dolerių. Patys lakūnai pinigų kelionei beveik neturėję, nes Amerikoje gyveno tik metus laiko. Ką jie dabar darys — dar nežinoma, gal kas nors iš mūsų tautiečių parems jų drąsų žygį, jau po to, kada jis buvo atliktas. Prieš tai pinigų prašyti iš mūsų tautiečių šie drąsus lakūnai nediršo, nes yra labai kuklūs žmonės.

Vienas iš lakūnų paklaustas — ko šiuo žygiu jie siekė, atsakė jog nori, kad mūsų tautiečiai apie dabartiniu metu iš Lietuvos atvykstančiuosius geriau galvotų.

Ed. Šulaitis

Savo auka paremk lietuvišką spaudą

DARIUS IR GIRĖNAS

(atkelta iš 10 psl.)

Liepos 17 d. naujoji Lituanica iš Soldino pakilo skrydžiui į Kauną, simboliškai užbaigdama Dariaus ir Girėno žygį. Tūkstančiai žmonių Aleksoto aerouoste pasitiko lakūnus - Vladą Kensingailą ir Edmundą Jasiūną.

Lituanica laimėjo! Laimėjo po 60 metų. Laukė Kaunas visus tuos metus, puoselėjo didvyrių atminimą.

"LITUANICOS laimėjimas tegus sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams" - toks Stepono Dariaus ir Stasio Girėno testamentas. Po 60-ies metų jis įvykdytas. Išsėkitės ramybėje, Lietuvos didvyriai, - Lituanica nutūpė Kaune.

A. J.

LITHUANIAN HISTORY/HERITAGE BOOKS

(Available to Members Only)

Dainuokime

by Sisters of the Immaculate Conception, Putnam, Ct.
(140 pages of songs, no musical notes) \$1.00

Lithuanian Self-Taught

by M. Variakojyle - Inkeniene (Essentials of
Lithuanian for travel and enjoyment).....\$5.00

Popular Lithuanian Recipes

by Josephine Dauzvardas \$7.00

Lithuanian/English Dictionary

by B. Piesarskas and B. Svecevious (about 27,000 words).....\$12.00

English/Lithuanian Dictionary

(30,000 words by V. Baravykas).....\$12.00

Introduction to Modern Lithuanian

(Forty lessons for the teacher or the self-teacher)
by Dambriunas, Klimas and Schmalsteig.....\$25.00

Simas (The Story of Simas Kudirka)

by Jurgis Gliauda (Translated by Kestutis
Cziunas and J. Zemkalnis).....\$3.50

Lithuanians in America

by Dr. Antanas Kucas, (translated by Joseph Boley) \$11.00

The Brothers Domeika

by Liudas Dovydenas, (translated by Milton Stark.).....\$3.50

Vytautas the Great - Grand Duke of Lithuania

by Dr. Joseph B. Koncius. (The life and times of
Lithuania's most famous ruler).....\$5.00

Praise the Lord, All You nations

(A religious, social and cultural history of Lithuania)
by Sister Virginia Marie Vytell.....\$9.00

Lithuanian Cookery

by Izabele Sinkeviciute (328 pages).....\$12.00

Lithuanian Customs and Traditions

by Danute Brazyte Bindokiene.....\$16.50

Make all checks payable to:

Lithuanian Catholic Alliance and mail to:

L.C.A., 71-73 S. Washington St., Wilkes-Barre, PA 18701

Sincere sympathy is extended to Rev. Joseph Mazaika, member of Lodge 7, on the death of his brother, John Mazaika, June 7 in Grand Prairie, Texas.

Our sincere sympathy also to Sniega Juskis, member of Lodge 10, on the recent death of her mother, Ona Jurskiene.

WEISS, Adolph.....Lodge 13

7006 Conley St.
Baltimore, MD 21224
Died: 6/23/93
Buried: 6/26/93
Oak Lawn Cemetery
Eastwood, MD

PROKAPAS, William..Lge. 90

118 N. Broad St.
West Hazleton, PA 18201
Died: 7/15/93
Buried: 7/17/93
St. Casimir's Cemetery
Pittston, PA

SEMESKA, Margaret J.Lge. 83

1059 Blair Ave.
Scranton, PA 18508
Died: 8/24/93
Buried: 8/27/93

Mrs. Semeska is the mother of Frances Katilus, Secretary of Lodge 83.

RAZEVICH, Adele.....Lodge 7

c/o Dorothy Eustice
46 Atherton Place
Wyoming, PA 18644
Died: 8/10/93
Buried: 8/13/93
St. Casimir's Cemetery
Pittston, PA

GALINAS, Frank...Lodge 222

876 E. Monroe
White Cloud, MI 48349
Died: 7/6/93
Buried: 7/9/93
St. Joseph's Cemetery
White Cloud, MI

OBITUARIES

KAROSAS, Ona.....Lodge 163

4200 S. Talman Ave.
Chicago, IL
Died: 2/22/93
Buried: 2/27/93
St. Casimir's Cemetery
Chicago, IL

LUTKOSKI, William....Lge. 17

754 Lehigh Street
Wilkes-Barre Twp., PA
Died: 7/22/93
Buried: 7/26/93
Holy Trinity Cemetery
Bear Creek, PA

KOVAL, Donald.....Lodge 17

Beaupland Road, Bear Creek
Village
Bear Creek, PA 18601
Died: 8/4/93
Buried: 8/7/93
St. Mary's Cemetery
Hanover Twp., PA

STIRBIS, John.....Lodge 197

506 Douglas Ave.
Elizabeth, PA 15037
Died: 4/14/93
Buried: 4/16/93
Round Hill Cemetery
Elizabeth, PA

KATILIUS, Bernard.....Lge. 38

8th McClure
Homestead, PA 15120
Died: 6/11/93

NAKROSIS, Margaret.Lge. 165

142 Forest St.
Kearny, NJ 07032
Died: 6/25/93
Buried: 6/28/93
Holy Cross Cemetery
N. Arlington, NJ

RAJECKAS, Veronica.Lge. 115

60-07 Maspeth Ave.
Maspeth, NY 11378
Died: 7/9/93
Buried: 7/13/93
St. Charles Cemetery
Pinelawn, NY

Veronica Rajeckas' mother, Gediminas Rajeckas, is also a member of Lodge 115.

CHEBATORIS, Bertha.Lge. 111

314 Meade St. RD #1
Morgan, PA 15064
Died: 8/2/93
Buried: 8/5/93
St. Agatha's Cemetery
Bridgeville, PA

KAROSICK, Eleanor....Lodge 7

31 Sand St.
Pittston, PA 18640
Died: 7/10/93
Buried: 7/13/93
St. Casimir's Cemetery
Pittston, PA

BULLETT, Tillie....Lodge 183

63 Roselle Court
Lakewood, NJ 08701
Died: 6/12/93
St. Anthony's Cemetery
Forrest City, PA

EVANS, John G. Jr..Lodge 100

14407 S. Mallard
Lockport, IL 60441
Died: 4/19/93
Buried: 4/22/93
St. Casimir's Cemetery
Chicago, IL

STAGIS, Julia.....Lodge 109

153 Rhodes St.
New Britian, CT 06051
Died: 5/26/93
Buried: 5/29/93
St. Mary's Cemetery
New Britian, CT

GORRICK, Isabelle...Lodge 61

105 Park Ave.
Swoyersville, PA 18704
Died: 6/9/93
Buried: 6/12/93
St. Joseph's Cemetery
Duryea, PA

LAWRENCE, Ann.....Lodge 5

53 Sunnyside Terrance
East Orange, NJ 07018
Died: 7/26/93
Buried: Cremated
Rosedale Crematory
Orange, NJ